

Beata Pozorek

Kształcenie kadry ruchowej z perspektywy Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej oraz Stowarzyszenia Harcerskiego

Analizując kształcenia kadry ruchowej z perspektywy trzech organizacji ZHP, ZHR oraz SH, zauważamy wiele podobieństw, jak i rozbieżności. Każda strona podkreśla, iż celem kursów jest rzetelne przygotowanie uczestnika do pracy na poziomie ruchowym. Istotą stojącą przed kadrą ruchową jest przekazywanie wiedzy poprzez działanie, co dostarczane jest dokładnie podczas kształceń. Zaś sama praca opierać musi się na zasadzie funkcjonowania jednostki kursowej, z powodu bliskości formuły działania w ruchu harcerskim. Przekazywane treści powinny łączyć się, jak i przenikać, co na celu ma ukazanie kursantom, iż metodyka ruchowa, jej elementy są spójną całością.

ZHP

W Związku Harcerstwa Polskiego w sytuacji, gdy uczestnik wyraża chęć udziału w kursie, odbywającego się na terenie nieprzypisanego hufca, komendant hufca macierzystego zobowiązany jest do wystawienia opinii udzielającej zgodę. Minimalny wiek kursanta nie może przekraczać rocznikowo 16 roku życia. W celu ukończenia kursu wodza ruchowego, obowiązkowe jest również zrealizowanie kształcenia przewodnikowskiego lub innego stopnia instruktorskiego. Minimalna ilość uczestników wynosi 10 osób, natomiast maksymalna liczba jednostki kursowej, to 20 kursantów. Wielkość drużyny zależna jest od wymogu pracy w systemie małych grup, co równoznaczne jest z dwoma zastępami, w granicach od pięciu do ośmiu osób. Zespołów nie zaleca się modyfikować. Komendantem kursu może zostać instruktor w stopniu podharcemistrza, który posiada srebrne odznaczenie kadry kształcącej, jak również doświadczenie przy pracy z konkretną grupą metodyczną, o minimalnym okresie dwóch lat. Komendę kursu powinny stanowić minimum jedna osoba kadry na pięciu uczestników. Kurs należy przeprowadzać w przeciągu pięciu pełnych dni, jeżeli nie ma takiej możliwości, realizowany powinien być w postaci trzech biwaków. Uzupełnieniem form wyjazdowych mogą być zbiórki przeznaczone na podsumowanie, wprowadzenie, sprawdzenie nabytej wiedzy w temacie technik harcerskich. Określony został konkretne minimum godzinowe trwania kształcenia na 54 h. Warunkiem ukończenia szkolenia jest aktywność w czasie przeprowadzanego działania, a także zrealizowanie dodatkowych obowiązków

wymienionych przez podmiot organizujący kurs, jak również wykonanie zadań zleconych przez komendę oraz wystawienie pozytywnej opinii względem kursanta. Uczestnik po zakończeniu, otrzymać może dyplom ukończenia kursu.

ZHR

W szkoleniu kadry zuchowej w Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej brać udział mogą osoby powyżej szesnastego roku życia. Kształcenia realizowane są dla przybocznych, drużynowych jak również kadry pomocniczej. Część szkoleń o tematyce metodycznej nie jest koedukacyjna. Warunkiem udziału zazwyczaj jest otworzony stopień przewodnikowski, natomiast nie jest to reguła. Aby wziąć udział, nie należy posiadać jednostki zuchowej, program nakierowany jest również na osoby wyrażające chęć założenia gromady. Kursy tworzą referaty, organ zajmujący się kształceniem. Z reguły kształcenia odbywają się na poziomie chorągwi. Odbywają się regularnie, raz, do dwóch w przeciągu jednego roku. Okres trwania jednorazowego kształcenia nie ma określonego wymiaru godzin, zazwyczaj przeznaczone jest kilka weekendów (minimum dwa). Organizowane są również w formie wyjazdowej, przeprowadzane w przeciągu od jednego do dwóch tygodni. Na kursie nie ma egzaminu końcowego sprawdzającego nabytą wiedzę.

SH

Stowarzyszenie Harcerskie na ten moment nie posiada spisanych zasad organizowania kursów kształceniowych dla kadry zuchowej. Aktualne kształcenia opierają się na założeniach, doświadczeniu, przekazywanej wiedzy od twórców „KWZ TRAKT”. Minimalny wiek kursanta przypada na okres 14 - 16 roku życia. W celu wzięcia udziału, uczestnik nie jest zobligowany do posiadania jednostki, w której na co dzień działa. W większości jednak, osoby dołączające do kursu, mają styczność z działaniami zuchowymi, czy to przy zakładaniu nowej jednostki, przy stałym postępowaniu gromady, czy przy pracy pomocniczej podczas akcji śródrocznych. Dla komendy kształcenia najistotniejsze są wykazywane chęci oraz odpowiedni wiek. W kursie mogą brać udział osoby z dwóch działających hufców – męskiego oraz żeńskiego. Komendantem zostać może co najmniej instruktor ze stopniem podharcmistra, posiadający większe doświadczenie w pracy z konkretną grupą metodyczną. W skład komendy wchodzi instruktorzy posiadający stopień przewodnikowski. Nie ma określonego czasu trwania kształcenia, zależne jest od decyzji komendy oraz od ilości przekazywanego zakresu metodyki, zazwyczaj jest to kilka zbiórek oraz weekendowy wyjazd. Zakończenie kursu zwieńczone powinno zostać podsumowaniem nabytej wiedzy.